

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre ... 240 Lei,
 Fél évre ... 120 Lei,
 Egy negyed évre ... 60 Lei,
 Egy óra ... 20 Lei.

Hirdetések ársabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Császádi Egyesült Vas-
 utak palotájában. ☉

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvardul Regele Ferdinand I.
 (János Kőherceg-utj) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Szerkesztő: STAUBER JOZSEF.

Szerda, április 12.

Rossz gazdálkodás

Az ország kereskedelmi körében nagy megütközést keltett a telefon hallatlan mértékű megdrágítása. Ez a megütközés elsősorban abban jut kifejezésre, hogy igen sokan, magánosok és társaságok egyaránt, vagy teljesen, vagy részben leszerelték telefonjukat. Eljárásukkal nagyon is kérdésessé teszik, vajjon a kereskedelmi kormány eléri-e a telefon drágításával kitűzött célját: a több-jövedelmet? Sőt könnyen bekövetkezhetik, hogy a telefonból ezután kevesebb lesz a jövedelme a kincstárnak, mint eddig. Méltán vetődik föl tehát a kérdés, érdekében állott-e a kincstárnak, e téren is az árdrágítók sorába állani? A pénzügyi eredmény erre bizonyval nemleges választ fog adni. Ugy volna tehát helyén, ha a telefon-előfizetők tömeges lemondása jobb belátásra bírná a kormányt és arra indítaná, hogy ne fossa meg kereskedelmi életünket oly fontos érintkezési szervétől, mint a milyen a telefon. Az országnak nem áll egyáltalán érdekében ipari és kereskedelmi életünkről hamis képet mutatni a külföldnek, a melynek valutánk kialakulására oly óriási befolyása van. A telefon-előfizetők névkönyve, mintegy tükröképe valamely város ipari és kereskedelmi életének. Ahol sok a telefon előfizető, ott bizonyára pezsgő és liktető az ipari és kereskedelmi élet is, viszont az ipar és kereskedelem vérszegénységének fokmérője a kevés előfizető. A külföldről idejött üzletember a te-

lefon előfizetők névkönyvéből fogja magának a mi üzleti életünkről első benyomásait megalkotni. Már pedig a telefonnak most végbevitt megdrágítása alaposan össze fogja zsugorítani a telefon előfizetők névsorát és így bizonyára azt a látszatot fogja kelteni, mintha ipari és kereskedelmi életünk rapidul visszafejlődne. Hogy aztán ennek valutánk javulására fölötté kedvezőtlen lesz a hatása, az nyilvánvaló.

De más szempontból is káros ez a drágítás. A még megmaradó előfizetők is hamarosan rá fognak eszmélni arra, hogy telefonjuknak nem sok az értelme és értéke, mert nekik hiába van meg a drága telefonjuk, ha azoknak, akikkel dolguk van, nincsen. Nem igen lesz, hogy kívül beszéljenek távbeszélőjükön. Ennek aztán az államkincstár szempontjából is az lesz a nem kívánatos következménye, hogy ezek is beszüntetik telefonálomásukat, mert költséges haszontalanság. Az államnak ép az volna az érdeke, hogy az állam kezelésében levő modern technikai vívmányokat minél olcsóbban állítsa az ország gazdasági életének szolgálatába, hogy ezáltal elősegítse és emelje azt, mert ezzel hasonlíthatatlanul több hasznot biztosíthat magának, mint mostani eljárásával, amikor szinte lehetetlenné teszi, hogy a telefont, ezt a kényelmes és gyors érintkezési eszközt, az érdekeltek az üzleti adminisztráció egyik legfontosabb tényezőjévé tegyék. A mostani drágítással az állam elapasztja azt a jövedelmi forrást, mely egyébként az

államkincstárba is bőven ontaná a jövedelmet. Igaz, hogy nem közvetlenül, de annál jobban közvet-

ve. Nagyon rossz gazdálkodás az, mely mindenkinek árt, de magának sem használ.

„Meg kell becsülni a kisebbségeket!”

(Jorga beszéde a magyarságról.)

BUCURESTI. A Kamara mai ülését délután két órakor nyitotta meg *Orleanu* elnök. *Marinescu* liberális követelte, hogy tiltakozzanak azon besszarábiai képviselők ellen, akik ma is állami hivatalnokok. *Reut* liberális bejelentette, hogy a dorohovi városi tanács elnöke el volt ítélve különböző büncselekmények miatt és még mindig a tanács élén áll. *Constantinescu* liberális kérte, hogy a kormány informálja a Házat a petroleum kérdésében. Majd *Mosoiu* miniszter szólalt fel és hatszáz millió leit kért a vasutak rendezésére, egyúttal kérte a sürgősség kimondását, amit a Ház el is határoz. *Orleanu* elnök bejelentette, hogy a lakberleti javaslat visszaérkezett a jogügyi bizottságtól, majd *Florăscu* igazságügyminiszter kérte a képviselőket, hogy tanulmányozzák alaposan ezt a javaslatot. Majd *Jorga* szólalt fel és többek között a következőket mondotta:

Kájában meg van, kezekedik a nemzetiségek jogairól. Goga a nem Romániában maradt nemzetiségekhez 1919-ben azt írta, hogy el kell tenniük. Ez alapjában véve hibás. Nyilván meg kell mondanoni, hogy a román nép sokkal erősebb, sem hogy a kisebbségektől féljen. Ellenkezőleg, meg kell becsülni őket és meg kell tanulni tőlük azt, amit megtanulhatunk. A választások alatt a kormány nemzetiségi politikája az volt, hogy a különböző nemzetiségekkel választási megállapodásokat akart létesíteni. Azok a kisebbségek, akikkel a kormány nem jutott megállapodásra, nem tudtak képviselőket a kamarába küldeni. Így jártak a magyarok is. Ez a politika mély tévedést jelent minden körülmények között. A kamarában minden nemzetiségnek képviseltetnie kell magát. S ha a magyarsággal nem is történt meg a megállapodás, a kormányt meg kellett volna a módot találni, hogy a magyarság megfelelő számú képviselőt küldjön a parlamentbe. A mi, pedig a külpolitikai kérdéseket illeti, Romániának okvetlenül az entente oldalán kell haladnia. Mert ha Németország szökött volna Franciaország felett, úgy Romániára keserves sors várt volna. A legnagyobb hiba az, hogy a háború befejezése után az erde-

Előkerültek az óriás kalapok

Ha kronológikus sorrendben akarunk megállapítani a női kalap pályafutását, azt hiszem segítségül kellene hívunk a derék fehér szakállu legendát, amely már any nyiszor kiségette az cselő-botló krónikást nehéz munkáiban. Én úgy képelem, hogy volt egyszer egy préfas és bölcs alchimista, a ki megeléglően az okkult tudományok meddő kavargatását abban a közismert lombikban, azt egyszer jókedvében vagy elkésredésében reáfordította a körülötte settenkedő fehérszemély fejére — s aztán megdöbbenve állapította meg, hogy kutató munkájának ez az első kézzelfogható eredménye. Mert az a bizonyos fehérszemély a fura formájú lombikkal a feje tetején egyszerre egy más, — egy új — egy idegen jelenséggé lett ... A bölcs alchimista tehát élt hiába.

Párisból jön a híre egy új hajlékony szalmaszerű üveganyag-nak, melyet kalapok készítésére lanszíroznak gyárosok és kereskedők s ez a nyakatekert ötlet is a kalap halálosan komoly szere-

pét igazolja a hölgy toalettgondjai és ambíciói közepette. A kalapról akarok írni, mely hivatva van egy mintázott vagy recés átvolt segítségével a nőt jelentéktelenségéből kiemelni; színénél és formájánál fogva unalmas vagy elrajzolt arcát pikánsan vagy pittoreszkül bekeretezni, az idősebbet fiatalabbá, a fiatalat érettebbé varázsolni. A kalapról akarom megállapítani azt a hűvös lehetőségét, melynek felhasználásával tulajdonképpen minden nő azt csinálhat magából, amit akar, de éppen ezért veszedelmesen visszafelé renetirozó fegyverré válik a legtöbb nő kezében.

Mert a toalett tükreben elmerülő Éva hiába tanulmányozza önmagát. Orrát, szemét, száját, arcának színét és karakterét nem olvannak látja, mint amilyen, hanem mint amilyennek szeretné hogy legyen.

Minden nőnek megvan a maga szépségideálja, amelyet önmagán próbál megvalósítani. Legyen az a Graphie vagy Illustration nyomán az angol királyi ház egyik hercegnője, vagy internacionális mozistarbizarr nősténysége, —

de a hasonlítani akarás koncentrált energiájával szemléli és csapja be önmagát a tükrre előtt. Láttad-e már nyájas olvasóm nődet kalapot próbálni a tükrös kalap-szalonn partómós izgató levegőjében. Százat tesztek egy ellen, hogy nem ösmernél reá. Ha kicsi, lábujjhegyre áll. Ha túlmagas nővési — ösztönösen összezsugorodik. Nyakát hosszan elnyújtja, mint a hattyu, álla dolyfős vonalban nyomul előre. Ajkára fájdalmas vagy csábos mosoly ül, szeméit kimereszt, vagy ábrándosan pislogni kezd. Egyszóval kibújik saját bőréből arra a pár pillanatra, míg a kalappróba fájdalmas és kimerítő mütete le nem zajlott. S ha, mint Malborough hercegnő dolyfösen hagyta el a szalont, fején megfelelő stílusú kalappal, — hazaérve rémülten konstatálja, meglátván a tükörben kétségbeesett mindennapi nyársolgár arcát, hogy a modista rutul hecsapta és fején egy fantasztikus vonalú kalapszörnyeteggel megförtén veszi tudomásul, hogy a kőchaba arcához mégis jobban illett volna az a gaminsapka, melyet a jóízű kalaposné melegen

ajánlott neki. — De ő azért sem hagvta magát ...

Mit mondjak még? Ki ne szörnyűködött volna a férfias vonású nő, aki vaskövetkezetességgel visel pasztollszini berzsert, a komoly koru naiván, aki rózsagirlandok nélkül nem bírja elképzelni az életét ...

S mindez azért, mert minden nő egynyi életet él — és ugyan hol tudná ezt sikeresebben megoldani, mint éppen a kalapjainál? Szerencsére az utolsó évtizedben a kalapipar valóságos művészetté alakult egy pár tehetséges és zseniális uttörőn keresztül. A drótspatni-, plüss- és selyem-monumentális építmények altínek a nők fejéről. Azt mondhatnók, hogy a kalapkészítés technikája teljesen áthasonult. Valahogy egyéni és megértő lett. A feinek puhakönnvű dekoratív éke, amely minden szezonban valami újat, érdekeseit kreál és valóban sikerrekhöz segíti a jó modistánál vásárló vagy a jó ízléssel bíró dómát.

A párisi tavaszi kalapdivat egveelőre forradalmi jellegű. Előkerültek az óriásformák, melye-

lyiek egymás között ellenségeskedni kezdtek. Az erdélyi ember csodálatos, a háború előtt nem volt féltékeny, hanem egy irányban orientálódott: a nemzeti védekezés irányában. Merénylet volt az erdélyi románság egységét megtörni, ami Averescuval és darabontjaival kezdődött meg. Mi még nem ismerjük az erdélyi ember egyéniségét. Ez ha gyűlöl, akkor halálosan gyűlöl. Bratianu és az erdélyiek megegyeztek volna, csupán néhány miniszteri tárcán hiúsult meg a dolog. (RTI.)

Habsburg nem jöhet.

(Magyarország nemzetközi kölcsöne.)

BERLIN. Tusar berlini csehszlovák követ nyilatkozatot adott egy hírlapírónak: Kijelentette, hogy Habsburg nem uralkodhatik sem Bécsben, sem Budapesten, mert ez Középeurópa katasztrófáját jelentené.

— Minden más közömbös számunkra, mondotta a követ. Magyarország tetszés szerint választhat királyt vagy köztársasági elnököt, alkothat demokratikus vagy reakciós választói jogot. Mindez nem indítana bennünket arra, hogy Magyarország belső ügyeibe beavatkozzunk.

ZÜRICH. A Nouvelle Correspondence értesülése szerint Olaszország nyomatékosan állást foglal amellett, hogy Magyarország megkapja a nemzetközi kölcsönt, amelyet Anglia, Franciaország és Olaszország közösen teremtenek elő. Ezenkívül keresztülvizsgál Magyarország jóvátételi kötelezettségének husz évi szünetelését.

— Orosz monarchisták összeesküvése. Varsó. Háromszáz orosz monarchista összeesküvőt kiutasítottak Lengyelországból. A monarchisták összeesküvést farraltak, hogy fegyveres konfliktust támaszszanak az orosz szöveget és Lengyelország között. A szálak Wrangelhez vezetnek.

ket évek óta bojkottálni látszott a hölgypublikum. Színes organdiból, lószőrből készülnek. Formájuk alig van, csak vonalukban rejlik hatásuk. A trottorkalapot viszont a kicsinél is kisebbek. Némely viselik a ciré-anyagokat és a grosgrin-szalagok rulyós esarpjai talán a legkedveltebb díszök. A naturel szín vezet és a fehérkarimájú és színes fejű összeállítások inkább egyes cégek kreációi. A Rehouse-modellek már is a legmarkánsabbak, 500—600 franknál kezdődnek, viszont Susanne Talbot, Maria Guy, Susie, már 400 frankért is vesztegetik a ruhához és órához kötött kalapok divatját, amelynek pályafutását egy kocsiállítás a Boisban, vagy egy Five a clock a Ritzben, felváltja és egyuttal be is fejezi. Minden percnél szakasz levirágát: tanácsolta egy bölcs költő az emberi elmévédek idején. Ez az aforizma pillanatnyilag talán leginkább hiteveink vásárlási tébolyát jellemzi, de mindazonáltal bölcsesség marad, mert hiszen a percnél virágát mindenki egyénileg dönti el s miután egy cserép földjén csak 100 leibe kerül, miért ne vásároljanak inkább hölgyeink percnenként frankértékben ugyanezért az összegért kalapot?

A Dobiaschi és Dörner-gyár — részvénytársaság.

(Nacionalizált aradi gyárvállalat.)

A békeszerződés megkötése után a robbanószergyártást egész Európában a trösztrendszer alapjára helyezték. A Dinamit Nobel R.-T. csehszlovákiai gyárat is kényszerítették arra, hogy gyárainak üzemet Pozsonyban szüntesse be és a robbanószerek gyártását egy antant-vállalattal egyesítse. Új üzemet pedig a Dinamit Nobel R. T. Pardubitzban fog létesíteni természetesen a cseh és antant tőkével együtt. Az új vállalat Zivno név alatt fog működni. Romániában is hasonló alapokra helyezik a robbanószergyártást és ezért Fogarason (Fogarason) fognak román bankokkal karöltve egy robbanószergyárat építeni. Mint ahogy a Dinamit Nobel R. T., úgy az aradi Dobiaschi és Dörner Testvérek-cég is belátta ennek az átalakulásnak okvetlen szükségességét és ezért a biztonsági gyújtózsínorgyár vállalatukat részvénytársasággá alakították át. A részvénytársaság tagjai lettek külföldről a robbanótröszt tagjai, így a Dinamit Nobel Aktien Gesellschaft Wien, a Nobe Industries Limited London, román

tagjai lettek az aradi Viktoria Takarékpénztár, a cluji Korvin R. T. és a Banca Agrara. Az erről szóló szerződést tegnap este már alá is írták. Az új részvénytársaság tagjai elhatározták, hogy egész Európában egységes metódus szerint egységes nyersanyaggal. Dacára annak, hogy a biztonsági gyújtózsínorgyár tulajdonképpen egy ujonnan alakult részvénytársaság kezébe került, a gyár vezetésében nem állott be változás. A Dobiaschi és Dörner Testvérek-cég másik vállalkozása: a robbanóanyag kátrány, fedéllemez és vegytermék gyára a mai napon nacionalizált az aradi Viktoria Takarékpénztárral, a cluji Korvin R. T.-gal és az aradi Alfa vegyészeti gyár részvénytársasággal. Erre a gyártelepre a meglévő és továbbfolytatandó gyártás mellett fognak még kerülni a Korvin R. T. tulajdonát képező csont- és szarugyár kiterjesztett üzemei. A nacionalizálás dacára ennek a gyárnak a vezetésében sem történt változás.

Irodalom és művészet.

A sárga keztyű.

(Premiőr Hegedűs Gyulával.)

A „Sárga keztyű”, Bakonyi Károly háromfelvonásos drámáját a budapesti Vígyszínházban nagy sikerrel játszották, ami érthető is, hiszen a fő női szerepet Gombaszögi Frida, a nagystilű nők utólréhetetlen kreálója, a férfi főszerepet pedig Hegedűs Gyula játszotta. Pedig a darab nem érdemli meg a hatalmas sikert mert hazugságon, banalitásokon épül. Nincs benne semmi újszerű és az egész cselekmény átlátszó mint a tiszta ablaküveg. Mindent előre lehet tudni, a sejtésnek, a fantáziának nincs működési tere. Az azonban el kell ismerni, hogy a szcenizálás elsőrangú, a párbeszédnek elevennek és izgalmasnak. A tegnapi premiérnek kétségkívül az volt a legnagyobb érdekessége hogy a férfifőszerepet a színház illusztris vendége, Hegedűs Gyula játszotta. Emberi volt, férfias, meggyőző és igaz, aki elfogadhatóvá tudja tenni az avult kaszinói erkölcsöt. Megindítóan őszinte volt az utolsó felvonás férfias ellágyulásában, amelyben az új élet, az új demokratikus társadalmat szomjuhozza. A közönség lelkes szeretete neki szólt és abban nyilvánult meg, hogy a felvonások után igen sokszor hívták a függöny elé. A fő női szerep, a főúri operatőreskedő ugyszólván az utolsó percben kapott személyesítőt. Először Poór Lilit hirdették, azután Josika Micit az oradea-mareiek nagyszerű drámai művésznőjét és végül Horváth Mici operett-primadonna vállalta a nehéz szerepet. Tekintve, hogy Horváth Mici évek óta operettekben játszik és hogy kevés idő is állott rendelkezésére, megoldotta a nehéz feladatot. Ifj. olt elárulta ugyan, hogy még nagyon benne van az operett-stílusban, de egyes jelenetei hatásosak voltak és drámai erővel hatottak. A mellékszereplők Olasz Lajos és Sipos Zsigmond kivételével akik komolyan fogták fel feladatukat, nem tudtak beleilleszkedni az összjátékba és főleg készültségükkel idéztek elő kínos szituációkat. A stílusos rendezésért Könyves Jenő illeti elismerés. (K.)

* Az aradi városi színház heti műsora. Szerda este 7 órai kezdettel: Sárga keztyű Hegedűs Gyula felléptével. Szerda este fél 10 órai kezdettel: Csoda gyermek, Hegedűs Gyula bucsufellépte, kizárólag felnőtteknek. Csütörtök, péntek és szombaton a színház zárva van. Vasárnap d. u.: Szerencsetánc, este: Bucsukeringő, László Andor felléptével. Hétfőn d. u.: Szibill, László A. felléptével. Este: Éva, László A. felléptével.

* Két évvel előadás. A város színházi bizottsága ma délelőtti ülésén tárgyalta Róna Dezső színgazdátó kérését, amelyben április 18. és 19.-én este az előadás után Ben Aron Bel felléptére 50 százalékos helyáremelés engedélyezéséért folyamodott. A bizottság helyt adott a színgazdátó kérésének. A színházi bizottság tudomásul vette, hogy a bucsuresti Nemzeti Színház Antonescu Viktor vezetésével április 28-án és 29-én vendég szerepel a városi színházban.

* A színházi iroda hírel. A Sárga keztyű harmadik előadása este 7 órakor kezdődik. Hegedűs Gyula bucsufellépte szerdán este a Csodagyermek Croche szerepében lesz. Az előadás fél 10 órakor kezdődik. Vasárnap és hétfőn négy kiváló operett van műsorra tűzve. Husvét első délutánján Szerencsetánc, este Bucsukeringő, László Andorral, husvét második nap délutánján Szibill, este Lehár remek operettje, az Éva van műsoron.

* Ma új pikáns műsor a Modern Kabaréban. Két eredeti francia pikáns bohózatot mutat be ma este a Modern Kabaré. „Zürzavar” az egyik és „A láda titka” a másik. Kacagató helyzetek és pikáns fordulatok egymást kergetik és a közönség nem fogyhat ki a kacagásból. Mezey Lajos és Fekete Rózsi teljesen új pompás pikáns kuplékat énekelnek. Rengeteg dует és magánzám teszi teljessé a nagyszerű új műsort.

* Faragó Lajos hegedűművész 16-i hangversenyére jegyek Bloch H. üzletében válthatók. A műsoron Goldmarck versenyműve, Schubert fantáziája, továbbá Sgambati, Vieuxtemp és Paganini darabjai szerepelnek.

* Aradi művészek képkiallítása. Április 15-én (nagyszombaton) délelőtt tíz órakor nyílik meg a Kulturpalota kistermében Diószeghy László, Páll Albert, Belezny István, B. Latinka Elza és Minisan Cornél csoportkiállítása és Balla Béla kollektív kiállítása.

MOZI * „Sándor Mátyás” utóljára. „Sándor Mátyás” utolsó fejezetét még csak szerdán tartja műsoron az Apolló színház. Két hélig tartott „Sándor Mátyás” négy fejezetének bemutatása. A közönség mindvégig kitartó lelkes érdeklődése természetesen elsősorban is elismerés a regényíró szellemének és a Gaumont-filmgyár zseniális művészeinek. Az Apolló színház igazgatóságát a „Sándor Mátyás” iránt megnyilatkozott óriási érdeklődés arra fogja sarkalni, hogy a jövőben is a filmpiac legszebb és legnagyobbosabb műveit szerezzék meg bemutatásra, mert törekvése ha fáradságos és költséges is a közönség részéről méltánylásra talál.

* Két kacagató vígjáték — Lotte Neumann. (Az Uránia vígjáték-műsora.) A kedves és szeretetreméltó Lotte Neumann mutatja két nap óta az Uránia publikumát. Szeszélyes ötleteivel, mulatságos csínyjeivel állandó kacagásban tartja a nézőteret. Lehagyhatatlan azonban, hogy mind a két vígjáték, melyben Lotte Neumann főszerepet játsza bő alkalmat nyújt a művésznőnek a ragyogó humor kiaknázására. Szellemes ötleteken épül fel mind a két vígjáték s egész sereg mulatságos groteszk figurát visznek a filmre. A nagyszerű vígjáték-műsort szerdán utóljára vetíti az Uránia.

Bérmozgalmak Aradon.

(Béke a fényképész iparban.)

Az aradi munkaügyi felügyelő-ségen nap-nap után újabb béremelés iránti kérelmeket tűznek ki tárgyalásra. Ujabb az aradi cukrászsegédek fordultak munkaadóikhoz fizetésemelési kérelemmel, a melyet azonban nem teljesítettek. Az így a munkaügyi felügyelőség elé került, ahol a ma délelőttre kitűzött tárgyaláson nem jelentek meg a munkaadók. A munkaügyi felügyelő ezért újabb tárgyalást rendelt el. Az sincs kizárva azonban, hogy a munkaadók és a segédek békés uton már meg is egyeztek egymással anélkül, hogy ügyükben tárgyalást kellett volna tartani.

Az aradi fényképészsegédek néhány nappal ezelőtt memorandumban kértek fizetésemelést főnökeiktől. Miután a munkaadók a kérelmet nem teljesítették, az ügy átkerült a munkaügyi felügyelőséghez, ahol ma délelőtt tartottak tárgyalást. A tárgyaláson megjelentek a munkaadók megbízottai és a segédek részéről kiküldött bizalmiférfiak. Hosszas tárgyalás után, végül is megegyezés jött létre. A segédek 900, 1200 és 1600 leies fizetések megállapítását kérték, míg a munkaadók 400 leitől 1300 leig való fizetéseket hajlandók megadni. A segédek elfogadták a munkaadók által megadott fizetéseket. A munkaadók új kollektív szerződést kötnek a segédekkel, amelyet legközelebb a munkaügyi felügyelőséghez nyújtanak be jóváhagyás végett.

Lloyd-George és a franciák.

(Egyik ország haszna ne legyen más ország kára. — Bánffy nyilatkozata Genuában.)

GENUA. Anglia, Oroszország, Franciaország, Belgium és Japán delegátusai vasárnap 11 órakor a Palazzo Realeban gyűlést tartottak, amelyen az előzetes tárgyat tárgyalták meg. A tanácskozáson, amely másfél óráig tartott, Lloyd-George angol miniszterelnök vitte a szót. Lloyd-George a konferencia elnökeül Facta olasz miniszterelnököt ajánlotta. A hétfői megnyitó konferencián először Facta szólalt fel, aki megnyitotta a konferenciát. Ezután Lloyd-George beszélt, végül Barthou francia delegátus. A genuai érsek személyesen tolmácsolta a pápa üdvözlését.

GENUA. Lloyd George a hétfői megnyitó ülésen elmondotta nagy programbeszédét, azután Facta az elnöki székéből felkérte a német és orosz delegációt, hogy nyilatkozzanak a maguk programjáról. Az orosz delegáció és Schauer olasz külügyminiszter között vasárnap beható tanácskozás volt, amely Schanzert teljesen megnyugtatta. A tárgyalás hivatalos nyelve a francia és angol, de az olasz nyelv is használt.

GENUA. A négy nagyhatalom képviselői ma értekezletet tartottak. Az értekezleten a konferencia programjával foglalkoztak.

GENUA. A kisantant delegátusai ma délelőtt értekezletet tartottak, amelyen résztvettek a román, lengyel, szerb és csehszlovák delegátusok. Az értekezlet három órán át tartott és megtárgyalták a kisantant államainak állásfoglalását.

GENUA. Bratiano miniszterelnök tegnap Chirmund lengyel miniszterelnökkel tárgyalt.

GENUA. Benes csehszlovák miniszterelnök, a kisantant mai értekezlete után fogadta a sajtó képviselőit és az értekezletről a következőket mondotta:

„A mai béke csak látszólagos.”

(Lloyd-George kijelentése Genuában.)

GENUA. A konferenciát Facta olasz miniszterelnök nyitotta meg. Az ő megnyitó beszéde után felolvasták a különböző üdvözléseket. Ezek között az olasz királyét és Poincaré francia miniszterelnökét, aki üdvözlő iratában sajnálatának ad kifejezést amiatt, hogy nem ve het részt személyesen a konferencián. Lloyd George angol miniszterelnök felszólalásában hangsúlyozta, hogy minden vágya az, hogy megteremthesse az igazi békét és elhallgattassa a kutyák csaholását, akik a békét megakarják zavarni. A konferencián nincs győző és legyőzött, nincs hadviselő és semleges, ott csak a nemzetek képviselői vannak, akik a békét megteremteni jöttek oda. A béke megteremtésének kérdése a legfőbb probléma, minden más kérdés másodrendű. A békeszerződések létezése ellenére kijelenti, hogy a mai béke csak látszólagos végleges. Genuából indult el Kolumbusz, hogy felfedezze Amerikát. Genua legyen tehát az a város, amely Amerikát arra az utra vezeti, amelyen felfedezheti Európát. Barthou a francia delegáció vezetője beszédében hangoztatta, hogy a francia delegáció senki ellen nem fogja kiejteni a gyűlölet szavát és senkit sem akar megaláztatni. Franciaország programja: a béke munkája. Ezután több delegáció nevében követ

— Az értekezleten a genuai konferencia napirendjéről tárgyaltunk. Megállapítottuk a kisantant államainak irányelveit. A megállapodást a legnagyobb egyetértéssel és a legeggyöntetűbben történtek.

Az Oroszországgal szembeni állásfoglalásról Benes kijelentette, hogy a kisantant államainak az állásfoglalása mindenben Csicserin állásfoglalásától függ. Reméljük — mondotta Benes — hogy a konferencia a várva-várt sikerrel fog végeződni. (Orient-Rádió.)

GENUA. Nem véletlenség, hogy Lloyd George beszédében a francia küldött felé fordulva ezt mondotta:

— Ön mindottra, hogy Európa visszhangzik az ebszaholásról!

A franciáknak címezte azt a kijelentést is, hogy egyik ország hasznának nem kell a másik ország kárát jelentenie.

GENUA. A Temps tudósítója beszégetett gróf Bánffy Miklós magyar külügyminiszterrel és Teleszky János magyar delegátussal, akik kijelentették, hogy Magyarországnak pénzügyi kötelezettségei elhalasztására és hosszú lejáratu kölcsönre van szüksége, hogy agrártermelésének anyagi eszközeit helyreállítsa.

GENUA. A konferencián az olasz A. B. C. sorrendjében a magyarok a román, svéd, svájci és szerb delegátusok szomszédságába kerültek. A konferenciának négyezer résztvevője van. A megnyitó ülésen arra a formális kérdésre, hogy ki ellenzi Factának elnökké, Lloyd George-nak és Barthou-nak alelnökké való megválasztását, az oroszok jelentkeztek.

PRÁGA. A Bohemia azt az értesítést kapta, hogy Lenin és Csicserin Genuába igyekeznek.

keztek felszólalások. Többek között Csicserin is felszólalt az orosz szovjet delegáció vezetője. Kijelentette, hogy az oroszok békéért és ujjaépítésért jöttek Genuába. — Oroszország ujjaépítése a világ ujjaépítésének elengedhetetlen feltétele. Az oroszok nézete az, hogy a határokat a többi nemzetek előtt meg kell nyitni.

Benes csehszlovák miniszterelnök a csehszlovák delegáció miniszterelnöke kijelentette, hogy a kisantant nem kötötte le magát semmilyen nagyhatalomnak. Ez alatt pedig Franciaországot kell érteni. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök az öt Genuában meginterjúvoló újságírók előtt nyilatkozott. Tisztáznia óhajtja Magyarország helyzetét, hogy a világszerte elterjedt előítéletek eloszoljanak. Reményli, hogy a Magyarország elterjedt kétes értékű hírek és ellenséges propagandára vezethetők vissza. Hangsúlyozta, hogy Magyarországra nézve legfontosabb a jóvátétel kérdése. A jóvátételi követelések kikapcsolása nélkül Közép Európa és ezzel a világgazdaság rekonstrukciója teljesen kizárt dolog.

A prefektus megsürgette felmentését

(Dr. Beles közjegyzői kinevezése.)

Emlékeztet, hogy dr. Marcus Mihály a megye és a város prefektusává való kinevezését csak azzal a feltétellel fogadta el, hogy a választások megtörténte után, de legkésőbb három hónap múlva állásából távozik, hogy ismét közgazdasági tevékenységet fejtsen ki. Most arról értesülünk, hogy dr. Marcus prefektus elkergetetnek látja az időt arra, hogy távozzék, miután a választások már lezajlottak és azért Buceurestiben való tartózkodása alatt megsürgette állásától való felmentését és az új prefektus kinevezését. Ugy értesülünk, hogy felmerült az a terv is, hogy amennyiben dr. Marcus Mihály rövid-

sen visszatér a Banca Romaneasca aradi igazgatói székébe, dr. Beles Jenő alispán lesz a delegált prefektus, aki egy ízben már vezette ilyen minőségben a megye és a város ügyeit. Az Aradi Közlöny mai számában megírta, hogy dr. Beles Jenő alispánt aradi közjegyzővé nevezték ki, amelyről az értesítés a törvényszékhez meg is érkezett. Még hetek mulhatnak el addig, a míg dr. Beles Jenőt felmentik alispáni tisztje alól és megkezdheti közjegyzői tevékenységét. Ez is valószínűvé teszi azt, hogy dr. Beles lesz ismét a delegált prefektus.

Károly emlékiratai.

(ismét Svájc az állandó tartózkodás?)

PARIS. A Matin azt írja, hogy Károly exkirály emlékiratának egyrésze, amely a háborús időszak utolsó heteit tárgyalja, Jules Sauerweimnél, a Matin külügyi szerkesztőjénél van, aki az első királypuccs alkalmával kapta kézhez. Sauerweim csak akkor közli az emlékiratokat, ha a közléshez Zita exkirálynő hozzájárul.

LONDON. A szövetségesek hivatalosan megkérdezik a svájci szövetségi tanácsot, megengedi-e, hogy az exkirályi család állandóan Warregg-kastélyban lakhassék?

MÜNCHEN. Károly exkirályról München-Graetzbren rekviemét tartottak, amely verekedéssel végeződött. A republikánusok a résztvevőket távoztáskor inzultálták.

LEGUJABB.

A bécsi szociáldemokrata szovjet mellett.

BÉCS. Az Arbeiter Zeitung vezető helyén felhívja a szociáldemokrata párt a munkásságot, hogy április 20-án munkájuk végeztével hatalmas tüntetéssel foglaljon állást a nyolc órai munkaidő mellett, a kapitalista hatalmak jóvátételi követelése ellen. Foglaljanak állást az orosz forradalom és az éhező Oroszország mellett és követeljék, hogy minden állam kezdje meg a szovjettel a politikai és gazdasági összeköttetést. A tüntelést május elején meg fogják ismételni.

A németek a belpolitikai beavatkozás ellen.

BERLIN. A német kormány ma küldötte el a választást a jóvátételi bizottságnak az újabb köve-

teléseire, amelyben hangsúlyozta, hogy Németország nem bír el újabb megterhelést, mert ez lehetetlen helyzetet teremtene. Egyébként pedig Németország nem tűr el beavatkozást belpolitikájába.

A parlament husvétja.

(Módosítás a lakbérleti törvényen)

BUCURESTI. A szenátus ülését délután három órakor nyitotta meg Ferekyde elnök. Cosoiu azt kérdezte, hogy mikor kezdődik a második kisajátítás, mire Constantinescu kijelentette, hogy a kisajátítási munkák folynak. Most azon hibákat kell pótolni, amelyek az előző kisajátításnál előfordultak. Marzescu miniszter több kisebb javaslatot terjesztett elő, amelyeket a kamara már elfogadott. Constantinescu miniszter be-terjesztette a földművelésügyi és koronajavadalmi miniszteriumok egyesítéséről szóló javaslatát és kérte a sürgősség kimondását. A Ház nagy tetszéssel kimondia a sürgősséget.

BUCURESTI. Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen a lakbérleti törvényjavaslat ügyét tárgyalták. Elhatározták, hogy a parlament 12-én este bezárja üléseit, tekintettel a husvéti ünnepekre. (RTI.)

BUCURESTI. A hétfői minisztertanács a lakbérleti törvényjavaslattal foglalkozott és elhatározta, hogy a törvényen módosítani fognak és pedig olyanképpen, hogy azon ház tulajdonosok, akik 1916 után vették házaikat, semmi körülmények között nem lakóitahatják ki lakóikat. Azután a tiszt-

viselői fizetésének kérdésével foglalkoztak és elhatározták, hogy azt a kérdést tanulmányozni fogják. (RTI.-Rador.)

HIREK.

A pápaválasztás új rendje.
(Tizenhárom napos határidő.)

BÉCS. Itteni klerikális körökben szenzációs egyházi hírt terjesztenek: XI. Pius, az új pápa megváltoztatta a pápaválasztás eddigi rendjét. Ismeretes, hogy az eddigi rend szerint a bíborosok kollégiuma, a konklávé, az elhunyt pápa halálát követő tizedik napon ül össze. E tiz napon belül a külföldi bíborosok, avilág minden részéből Rómába sietnek, de igen sokan elkésve érkeznek. Így most is számos amerikai bíboros késelt le. Az új pápa első audienciája során fogadta O. Conel amerikai bíborost, aki kifejezte a pápa előtt az amerikai bíborosok azon óhaját, hogy változtassa meg a pápaválasztás eddigi rendjét és adjon hosszabb határidőt a bíborosok összegyűlékezésére. XI. Pius a kérést teljesítette és elrendelte, hogy ezentúl a pápa halálától a konklávé összeüléséig terjedő határidő nem tíz, hanem tizenhárom nap legyen. Az új pápa egyéb módosításokat is elrendelt a pápaválasztás rendjére vonatkozólag, ezek inkább csak technikai vonatkozásúak a választás szabályait azonban lényegileg nem érintik.

— **Mária királyné visszaérkezett.** Belgrád: Mária királyné, aki tudvalevőleg Athenből Dalmáciába akart utazni, Sándor szerb királlyal együtt Athenből visszafelé Sinajába. A szerb király néhány napig fog tartózkodni Sinajába. Elutazásának ideje még nincs meghatározva.

Az „Aradi Közlöny” husvétii száma a szokottnál nagyobb terjedelemben, rendkívül érdekes tartalommal a rendszeres ezerrel több példányszámban jelenik meg. Felkérjük a gyárvallokat, ipartelepeket és kereskedelmi cégeket, hogy átnéni lapunkba felsőni szándékolt hirdetésüket a kiadóhivatalba már most eljuttatni sziveskedjenek, hogy azoknak jó elhelyezéséről ítejük gondoskodhassunk.

— **A páncsofai jelölés.** Április tizedike volt a hivatalos jelölés napja. a páncsofai választókerületben ahol Pop C. István nemzeti párti és Ardelean János liberális párti jelölt között került volna pótválasztásra a sor. Azonban Ardelean a pótválasztásra kitűzött idő előtti napon visszalépett és ezért a törvény értelmében a választást megsemmisítettnek jelentették ki. Az április 19. és 20. án lezajlott új választásra a tegnapi napon a liberálisok Ardelean Jánost, a nemzeti párt Grosorean Gyulát és a parasztpárt Grozav Tódort jelölték.

— **Háromszázezer frank egy levélbélyegért.** Most került Párisban árverésre Ferrari híres bélyeggyűjteménye. Ezen az árverésen az angol Csajana egyetlen ismert 1853-ból származó bélyege 300.000 frankért egy amerikai szűjtő birtokába jutott.

— **Ujfelelek.** Az aradi államrendőrség utfelelozatiáján a következők vehetik át a leveleket: Malek Adolf, Erdős Ignác, Rauch Sámuel, Varga István, Csillag Jenő, Schwarz Jenő és Erdős Klára.

Letartóztatott szerkesztő.

(A budapesti rendőrség nem érdeklődik Olujon.)

CLUJ. A rendőrség tegnap befejezte a budapesti bombamerény lettel kapcsolatban gyanúsított Lenovvel és Cserép kihallgatását. A kihallgatás: csak akkor fogják folytatni, amikor a budapesti rendőrség a kért felvilágosítást megadja. (RTI.)

BUDAPEST. Egy tanu vallomása szerint a merénylet előtt a Dohány-utcában a kör közelében egy vörös autót láttak, amelyet egy vörös haju sofőr vezetett. A sofőr személyleírását megadták. Az autó utasai az autóból kiszálltak és a kör felé szaladtak.

BUDAPEST. A vidéki nyomozás során Szegeden két, Sátoralfajuhelyen három gyanus embert vettek őrizetbe, akiket Budapestre szállítanak.

BUDAPEST. Gyallayt, a Ha-

— **Megdrágult a papír.** Amiről gazdasági körökben hetek óta tárgyaltak, tegnap megvalósult. A papírrakat fölemelték, még pedig nem 20 százalékkal, amint eredetileg tervezve volt, hanem eddigi árak egyharmadával, vagyis 33 1/3 százalékkal. A papír drágulása elsősorban a lapoknak jelent súlyos megterhelést, de hatását az egész gazdasági élet meg fogja érezni.

— **A lakáshivatal ideiglenes vezetője.** Ismeretes, hogy Motorca Coriolan eltávozott az aradi lakáshivatal éléről és helyette a prefektus Stefanus Sahlu prefektusi titkárát nevezte ki a lakáshivatal vezetőjévé. A prefektusi titkár azonban nagy elfoglaltsága miatt még nem veheti át hivatalát. Dr. Rodu János főpolgármester előterjesztést tett a prefektusnak, hogy ideiglenesen a lakáshivatal vezetőjévé Potion János elsőkerületi előljárat delegálja.

— **Az aradi pénzügyi forgalmi adója.** Az aradi pénzügyi igazgatóság forgalmiadóosztálya ma miniszteri utasítást kapott, amely szerint a pénzügyi intézeteknek 6 napon belül el kell számolniuk a mennyiben hátralékban vannak, a január és február havi forgalmi adójukat. A miniszteri utasítás azt is megmondja, hogy amely intézetek új mérleggel rendelkeznek, ennek alapján, amelyeknek azonban csak régi mérlegeik vannak, azok azoknak alapján számolják el a forgalmi adót. Az utasítás megbírásgólat helyez kilátásba azokra a pénzügyi intézetekre, melyek ebbeli kötelezettségüknek a kitűzött határidőn belül nem tesznek eleget.

— **Meglopta a csendőrmestert.** Faragó Mária román-pecicai oigányasszony nem valaminagyon válogatott abban, hogy hova történ be. Így hasonló látogatásával még az ottani csendőrmestert, Keveresán Fülöpöt is megtisztelte, akitől többféle ruhaneműt és pénzt lopott el. Letartóztatták és bezárástották az aradi ügyészség fogházába.

zánk című ébredő-lap szerkesztőjét letartóztatták. Bevallotta, hogy hetekkel ezelőtt Kő Jenő korcsmáros felkereste és arra kérte, ajánljon valakit, akit a kaszakarjendi zsidókat megijeszesse. Kovács József arra vállalkozott, hogy kézigránátot dob Kő Jenő telkére, de meghánva vállalkozását, beszoigáltatta a rendőrségnek a kézigránátot, amilyről azt mondta, hogy találta. Kihallgatták dr. Adorján Gézát és dr. Dániel Sándort, az Ébredő Magyarok Egyesületének vezető tagjait. Híre jár, hogy Gyallay még egy kézigránátot adott át egy titokzatos merénylet elkövetésére. A clujli letartóztatások ügyében a magyar hatóságok nem lépnek érintkezésbe a román rendőrséggel, mért valószínűtlen, hogy az Erdélyben letartóztatottaknak közül volna a merénylethez.

— **Benes lemond a miniszterelnökségről.** Nauen. Prágából jelentik. Benes miniszterelnök a genoui konferenciáról való visszaférése után lemond a miniszterelnökségről.

— **Per a gondozásba adott fehérmint.** Székara Péter aradmegyei gazdálkodó Varindán Mihály nevű barátjára bízta fehérmint gondozását. Varindán azonban, úgy látszik, nem nagyon lelkiismeretes volt eleget a rábízott feladatnak és a fehérmint szabadlára engedte. Az állat egy ízben a szomszéd lucernába is ellátogatott, ahol annyira telezabálta magát a friss lucernával, hogy kipukkadt tőle. Székara bepereltte a gondatlan gazdát és 5500 lel kártérítést követelt tőle. Az aradi törvényszék polgári tanácsa ma délelőtt foglalkozott az ügyvel. Felelet azonban nem hozott, mivel a felek a tárgyalás során békésen kiegyeztek egymással.

— **Egy érdekes ember halála.** Seemayer János volt verseci polgármester és országgyűlési képviselő e hó harmadikán Versecen elhunyt. Seemayer eredetileg római katolikus lelkész volt. Mchádian, a hetvenes években azonban elhagyta papi állását és az ágostai evangélikus vallásra tért át, majd megszűnt. A nyolcvanas években Versecen polgármester lett, később országgyűlési képviselőnek választották. Élete végét közeledni érezvén, Seemayer megbékült a katolikus egyházzal, újból felvette a római katolikus vallást és visszafért papi állásába.

— **Einstein diadala Párisban.** Jelen tette az Aradi Közlöny, mennyire nem szívesen fogadták egyes túlzó francia sovinsizta tudósok Einstein tanárt Párisban. A német tudós azonban még elismerte is leterelte és Páris tudományvilágában ma általános az a nézet, hogy Einstein theoriája az egész vonalon diadalmaskodott és hogy lefedezései a modern tudomány legfontosabb vívmányai és hogy azok kiállanak minden kritikát.

— **A cseh kisasszonyok bluzja.** Különös rendeletről olvasunk: a cseh-szlóvak állam legközelebbi rendeletet ad ki, mely szigorúan megtiltja a hivatalokban dolgozó nőknek a kivágott ruha viselését és előírja, hogy a postakiszaszonnyok az állami hivatalokban dolgozó

nők nyakig érő, gondosan elzárt bluzt viseljenek, akárcsak a férfiak. Nem tudjuk, mi adott okot ennek a fölötte zord rendeletnek a kibocsátására. Vagy azt kell képzelnünk, hogy a cseh hölgyek báli ruhában jelennek meg a hivatalokban, vagy pedig azt, hogy az ottani férfiak képtelenek ellenállni a női baj legkisebb csábításának is. Mindenesetre ez az újítás egész Európában egyedül áll és Csehország iskolát teremtet vele.

— **La,stromos szavazás Budapesten.** Budapest. A hivatalos lapban rendelet jelent meg a la,stromos szavazásról. Budapest a rendelet szerint 25 képviselőt és tíz pótképviselőt, a környék öt képviselőt és három pótképviselőt választ.

— **Szűcs Pál terménykereskedő telefonszáma nem 693.** — mint a telefonkönyvben tévesen jelezve van — hanem 613.

— **Az angol munkások a börtönbüntetést ellen.** London. A hatóságok munkásai 60.000 szavazattal elvetették a munkaadóknak a börtönbüntetésre vonatkozó javaslatát.

— **A szlámi ikrek milliók hágyatóra.** Chicago. Néhány nappal ezelőtt meghaltak itt a szlámi ikrek Glázek Róza és Józsa, akik kétszáz ezer dollárt hagytak hátra. Ezenkívül Csehszlovákiában is maradt vagyonuk. Örökösök egyik fivérük és az egyik ikrenek, Józsnak a fia.

— **Francia katonák és német leányok házassága.** Frankfurt. A francia megszálló csapatok mainz főparancsnoka bizalmas parancsot adott ki, melynek értelmében nem kell megakadályozni francia katonáknak rajnavideki német nőkkel való házasságát.

— **Kémhársaságot keresnek.** Budapest. A magyar államrendőrség szervezett kémhársaság után nyomoz, amelyet idegen hatalom pénzrel és agitációra használ fel. A hársaság tagjai az eseményeket elferdítve juttatják a külföldi lapokba.

— **A szálloda tolvaja.** Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt tárgyalta Török Eszter mosónő bűnösségét, aki a Pan nonia-szállodában volt alkalmazva mint mosónő és különféle fehérneműt lopott. Az eltulajdonított holmit azután eladta. A mai tárgyaláson a bíróság beigazoltnak látva a mosónő bűnösségét, hat havi fogházbüntetéssel sújtotta. A két orgazdat, akik bár tudtak az általuk megvásárolt dolgok lopott voltáról, de még sem állhattak ellen a kísértésnek, hogy meg ne vegyék, a törvényszék egy-egy havi elzárásra ítélte.

— **Ögbejegyzések.** Kohn Jenő és Schreitz Lajos, hasonló cég alatt gabona és liszt exportüzlet bejegyzését kérték. — Frank József aranyműves és vésnök műhelyt nyitott.

— **Nagy bányászerezencselenség.** Berlin. Április hó harmadikán a Petershoff mellett lévő Ansohm bányában megrendítő szerencselenség történt. Eddig ismeretlen okból nagy robbanás keletkezett. — A nagyterjedésű tárnakból eddig 16 halott és 36 sebesült került napvilágra. A bányában azonban még 400 munkás van akiknek megmenetése roppant nehézséggel jár, mert a robbanás folytán keletkezett tűz mind jobban terjed.

Husvétii locsolkodó partiumok a legolcsóbban beszerezhetők SZABO drogeriában.

„KELET” hirdetés, A. R. A. D.

Husvétii csokoládé tojások, nyulak és bárányok

a leggazdagabb választékban, olcsó árban kaphatók a Csokoládé Királynál Str. Metianu 2. (Farray - utca).

— Uj vizumdíjak Bucuresi. Egyes külföldi államok bucuresi követése a következő uj vizumdíjakat állapította meg: Vizum Csehszlovákiába csak menet 1300 lei, menet és jövet 2600 lei. Vizum Németországba csak átutazásra 600 lei, otttartózkodásra 1200 lei. Vizum Magyarországra 140 lei. Vizum Ausztriába három hónapra 102 lei. Vizum Jugoszláviába 66 lei.

Sport.

— Husvét sportja Aradon. A Glória C. F. R. gyönyörű vándordíjért mérkőznek husvétkor az aradi csapatok. Vasárnap a Glória CFR. pályán délelőtt az MTK.—Victoria, Egyetértés és Hakoach, délután fél 3 és fél 5 órakor az AAC.—ATE. és AMTE.—Glória-CFR. mérkőznek. Hétfőn az AAC. sporttelepen lesznek a döntő mérkőzések délelőtt és délután. Délelőtt mérsékelték, délután rendesek a helyárok.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (Április 11.) Dollár 137, márka 0.50, sokol 2.75, dinár 1.80, magyar korona 0.18, budapesti kifizetés 5.70, bécsi kifizetés 54, berlini kifizetés 0.49, francia frank 14, prágai kifizetés 2.80.

Zürichi nyitás. (Április 11.) Berlin 181, Newyork 514, Milano 2790 Prága 1035, Budapest 63, Zágráb 160, Bucuresi — Varsó 13, Bécs 6.625, lebélyezett osztrák korona 7.

Budapesti nyitás. (Április 11.) Napoleon d'Or — dollár 758, márka 290, osztrák korona 10.375, rubel 48, leu 580 sokol 1585, dinár 952, lengyel márka —

Bécsi kurzusok. (Április 11.) Sokol 153.5, márka 24.5, magyar korona 9.62, dollár 7600.

Zürichi zárta. (Április 11.) Berlin 185, Amszterdam 195.10, Newyork 514, London 2274, Páris 4745, Milano 2790, Prága 10.25, Budapest 63, Zágráb 162, Varsó 13, Bécs 6.6, osztrák lebélyezett korona 7.

Budapesti zárta. (Április 11.) Napoleon d'Or 2831, angol font 3350, dollár 747, márka 287, leu 564 sokol 1572, dinár 925, osztrák korona 9.9375.

— Kényszerkölcsön és bankjegycsere Bulgáriában. Budapest. Hír szerint a bolgár kormány Amerikában 3 milliárd leva értékű bankjegyet rendelt, amelynek megérkezése után a jelenleg forgalomban levő bankjegyeket be fogják vonni és új bankjegyeket fognak kibocsátani. A régi bankjegyek bevonásával a befolyó bankjegyek egyrészeért állami kötelezvényeket fognak kiadni és úymódon az állam jelentékeny összegű kényszerkölcsön birtokába fog jutni.

— Sváb pénzintézetek szövetsége. Vasárnap megalakult Timisoarán a „Sváb pénzintézetek szövetsége” a melybe eddig 40 sváb pénzintézet lépett be. A szövetség elnöke a Sváb Nemzeti Bank elnökét Blaskovics Ferenc, pápai prelátest, alelnökévé pedig Weissenburger Nándort, az Aradi Polgári Takarékpénztár és a Timisoarai Sváb Kereskedelmi és Iparbank vezérigazgatóját Probst Jánost választották meg.

Apró históriák.

A kibetűzött név.

Zsák János vidéki földbirtokos felment Pestre, hogy eladja gabonáját. Érdeklődni kezdett, hogy melyik cég fizeti a legjobb árakat és megtudta, hogy Kohn Jakab. Felhívta Kohn Jakabot telefonon: — Itt Kohn Jakab! s ott? — Itt Zsák János! — Nem értem kérem! — Zszzszáááákk Jjjjájááááá! — Most sem értem, tessék talán megkopogtatni a telefont...

Zsák János megkopogtatja és kiáltja:

- Zszzszáááákk Jjjjájáááá! — Sajnálom, most sem értem, biztosan nem jó a telefon. Tessék talán betűzni a nevét. — Kérem, betűzni fogom. Zsák, hát először is zs, úgy mint... úgy mint... izraelita...

Egy Adám, három Eva és három kígyó.

Nem mindennapi eseményről beszélnek mostanában Berlinben. Egy idő óta a város egyik negyedében nagy felzúdulást keltett egy török, Mohamed ben Iman, aki arról nevezetes, hogy az egész világot beutazta és a legkülönbözőbb foglalkozásokat űzte Indiában kígyóötvölő, Konstantinápolyban kikötőmunkás, Görögországban rabló, Marokkóban telepítvényes volt. Két év óta Berlinben él. Itt mindig egy kis gondosan elzárt kosárral a kezében lehetett látni mindenfelé. Néhány nappal ezelőtt Mohamed ben Iman megismerkedett három nővel három testvérrel a kikötő később egyik szállodában levő lakásán is vendéglátó volt. Ez alkalommal pezsgő mellett Ezeregyéjszaka meséivel szórakoztatta vendégeit, akik az ital hatása alatt rövidesen becsipek Mohamed is, akinek számára színtén édes méreg volt az ital, csakhamar mély álomba merült. Ezt az időt felhasználták a testvérek, hogy vendéglátóikat alaposan kifosszák. A fosztogatás során egyiküknek eszébe jutott a török titokzatos kosara, amelyben értékes kincseket véltek lehetni. Amint egyikük kinyitotta a kosarat, szörnyű látvány tárult eléjük: a kosár három hatalmas kígyót tartalmazott, amelyek dühösen nyúzózkodtak feléjük. Ijedés-

gükben sikoltozni kezdtek s a nagy lármára felébredt a török is. Egy pillanatra a fejét kinyújtotta. Neveztve ujból visszazárta a kosárát a kosárba és azután elment a rendőrségre, ahol a három nő feljelentette és elzáratta.

A szerkesztésért: KÁROLY JÓZSEF felel.

NYILTTER.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon tisztelt ismerősöknek és jóbarátoknak, ugyszintén az aradi hentes és mészáros uraknak, kik felejtethetlen fárjam, illetve rokonunk: **Marx János** hentes és mészáros f. hó 7-án végbement temetésén részvételükkel koszoruk és csokrok küldésével fájdalomukat enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet. 1659 Marx Jánosné és összes rokonai.

Szikvizes üvegek érkeztek eladásra.

Rác József

Arad, „Erzsébet szikvizgyár” Str. Episc. Radu (Magyar-u.) 4. 1657

Vizsgázott mozdonyvezető

előbbi belépésre keresünk.

Seidner Bernát és Fia, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 32. 1656

Ne mulassza el senki a „Transylvania” Cipőgyár Rt. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. szám alatt lakatban a külföldi munkások által készített **1652 cipőket megtekinteni.** Husvétii ünnepekre való tekintettel mélyen leszállított árak **Telefon szám 474.**

HUSVÉTI csokoládé tojások

a legjobb kivitelben minden nagyságban, husvétii tojások igen előnyös áron. alkalmi ajándéknak kiválóan alkalmas osokoládébonbonok, „Gábor-keverék” izléses díszdobozban 80, 40, 20 és 10 leuért kapható **Gábor Miklós** csokoládé, cukorkanemű és karlsbadi otyaáru-gyár ierakátában Arad, Str. Alexandri 1. 1574

KELET® hirdetés, Arad.

Utipodgyászt

biztosíthatja, békebeli feltételek mellett az **Astra-Montana** biztosító intézetnél, Strada Bratianu (Weitzer János-u.) 2. sz l. emelet 13. Ugyanott a biztosítások **összes ágazataiban a legelőnyösebb feltételek.** 11559

Tört aranyat és ezüstöt,

régi arany és ezüst pénzeket a legmagasabb napi áron veszek. Óra-1540 vitások jótállás mellett elfozadtatnak **özv. Beck Mórné** Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 2—3.

Több 1 és fél éves

prima mangolica tenyészkan **eladó.** Megtekinthető Aradon. Bövebbet Chera János Str. Luther 1. szám. 1666

Keresünk.

Vața de jos (alvácai) erdőüzemünkhöz azonnali belépésre

erdőkezelőt,

ki a keményfa termelésben, különösen tölgyfa manipulációban jár-tas. Ajánlatokat

Seidner Bernát és Fia

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 32. címre kérünk. 1645

Aradváros I. Ker. előjárásága. Katona ügyosztály.

Nó. 7902—1922. HIRDET MENY.

A hadkiegészítő parancsnokság I. O. V. hivatal 2502. számú rendeletéből kifolyólag felhívjuk az alábbi katonai nyugdíjasok, kik a háboru előtt lettek rokkantak, vagy özvegyek úgy a román mint az idegen állampolgárok hogy ösz szeiras végett folyó hó 13-ig jelenkezzenek a katonai ügyosztálynál. Arad. 1922. április hó 11-én.

Pocloianu, s. E. I. Kerületi előjáró.

Egész finom angol szövetek méterenként is kaphatók. Szabókellékek eladása 11558 **Jakabffy és Társa** szabóknál ARAD, Minorita-palota.

Bucurestibe utazik futárunk ma este, utleveleket látta-mozás. közlemert pontossággal intézzük **„Kelet” hirlapiroda,** Strada Alexandri (Salacz-utca) 11559

IOSIF ROBITSEK Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 3. (József főherceg-ut 3. szám.) 1656
Ajánlja dusan felszerelt fűszer- és gyarmatarait kicsinyben és nagyban.

Harisnya, keztyű, minden színben 11556 Bársonynál Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 17.
legnagyobb választékban

Apró hirdetések.

Levelezés.

ISMERETSÉG HIÁNYÁBAN intelligens, tisztá multu fiatal urileány oly tisztesség tudó idősebb finom uriember barátságát keresi ki őt sürgősen egy kisebb összeggel kisegíthetné. Kalandorok kizárva. Leveleket "Őszinte részvét" jellegre e lap kiadóhivatalába kér. 1669

Alkalmazás.

URIFAZHOZ jó bizonyítvánnyal rendelkező szakácsnő azonnali felvétetik. Cim a kiadóban. 5000

MINDENES leány vagy bejáróné jó bizonyítvánnyal felvétetik Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 23. I. em. jobbra. 13

CÉPÉSZ ki már téglagyárban volt alkalmazva azonnali belépésre keresetik a szentannai téglagyárban. 1663

KÖPÖS üzletben románul és magyarul is beszélő kiszolgáló kisasszonyt keresek Gáspár Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 20. 1653

Lakás.

BLOKSERÉLNEM modern háromszobás belvárosi lakáscsopót belvárosi modern négy-öt szobás lakással. Cim Kelet hírlapirodában. 11558

BÜTOROZOTT szoba ellátással kiadó. Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 20a) 1660

KÉTSZÁZ LEI jutalmat kap, aki intelligens urinőnek belvárosi különbejárta szobát keres. Cim Wallinger hirdetői. 11668

MODERN két-háromszobás lakás kiadó új házban Cim Kelet hírlapiroda. 11559

MAGAS JUTALOKOT adok annak, ki a szobás lakáshoz juttat. Cim a kiadóban. 1676

Vétel és eladás.

EGY alig használt 8 lörös Első Magyar Gazdasági gyármányu cséplőszekrény eladó. Cim: Palonyi Pál, Arad-tanya, Gábor-dűlő 2. sz. 11558

HASZNALT férfi és női ruhák, cipők, ka apok stb. eladók. Cim a kiadóhivatalban. 1670

KÉTTŐS DÍJAT nyert 6 hónapos angol cipő eladó Cim a kiadóban. 1671

ALG HASZNALT, kitűnő karban levő párizsi gépgyárban 1885. évben 1403 sz. alatt készült Fairbairn rendszerű gőzvezető, két tüzelővel és 106 tüzelővel és egy tüzelőkránnyal. 127 95 m. tüzelőtű, 7 1/2 méterrel. eladó. Horvath József gépzakai és malomberendezési üzlet Arad, str. General Berthelot No. 1. 11558

PERZSA FUTÓK Szmirma ebédli szőnyeg divány jakaró és keveset használt női ruhák eladók. Cim a kiadóhivatalban. 1668

HÁLÓSZOBA berendezés eladó esetleg lakás átvehető Cim a kiadóban. 1667

ELADÓ zongora bufor és egyéb házi felszerelés Str. Margareta (Margit-utca) 19. Ugyanott két család méh eladó. 1664

ZONGORA, hosszú olcsón eladó. Strada Trompetei (Trombi'a-utca) 16a) 1662

EGY DARAB valódi teljesen jókarban levő pedálos Schunda-féle cimbalom 2200, és egy keveset használt pedálnélküli ugyancsak Schunda gyármányu cimbalom 1400 leitért eladó. Cim a kiadóban. 1661

IRÓASZTAL, ebédli, ágyhuzat, kézimunkák villanylámpa eladó. Str. Moconi (Orczy-utca) 14. 1654

DIVATOS ezüst relikvium olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 11658

ELADÓ egy nagy kórossal Str. Eminescu (Deák F.-utca) 24. ajtó 2. 11668

TAVASZI UJDONSÁGOK megérkeztek Strasser divatruházába szemben a Lutheránus templommal. 1493

PIANINOT, zongorát gyöngyöket briliánsokat magas árban veszek. Leveleket "Pianino" jellegre a kiadóhivatalba kérek. 12021

MINDENKINÉL TÖBBET PIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákért perzsa szmirma argamant-szönyvekekért török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért modern és antik dísztárgyakért, jantán vázákért régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsi részletekért. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Orfűny-palota. 11911

AJANDEKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák vázák, festmények metszetek perzsa szönyvegek ezüsttárgyak vétele, eladása, cseréltése és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11601

SAMUIL WEISBERGER SUCCESOR

AJANLJA LEGFINOMABB LIKEUR, CÖGNAC és RUM KÜLÖNLEGESSÉGEIT valamint GYÜMÖLÖS-PALINKAIT. Eladás nagyban és kicsinyben: ARAD, BUL. REGINA MARIA (ANDRASSY-TÉR) 5. LEGSZEBB HUSVÉTI AJANDEK. 1676

TUNGSRAM

A legszebb és leggazdaságosabb világítás

KÉT TELJESEN ÚJ irattári szekrény eladó Kornis Testvéreknel Bulev. Reg. Maria (Andrassy-tér) 5. 1899

Különféle.

BÉRHAZAT gondnokságát, vagy magán ház bérbevevőjét elvállalom. Cim Wallinger hirdetőjében. 11668

PIANINOT jobb gyármányút garancia mellett bérbe vennék. Magas bért fizetnek. Cim a kiadóhivatalban. 1672

ELVESZETT f. hó 10-én délelőtt a Dacia kávéházban, vagy annak környékén egy fekete bőr pénztáros. Beesületes megtaláló a tárcát és a pénzt megtarthatja, a benne levő iratokat pedig juttassa el a lap kiadóhivatalába. 1678

NAPRAFORGÓ

tűk, ropce, len, kendermagot és olajpogácsát, napraforgó, tűk, ropce és len olajat minden mennyiségben vábárol és elad. 11548

a Vegyipar olaj és Örlőmalom Lengyel Géza ezég.

Ha jó csokoládé bonbont akar Ön, akkor csak

WOLF-féle

Ujszentannai csokoládét kérjen. 1618

Veszek őszi vágású bükk, cser- és tölgy tüzifát

bármilyen nagy mennyiségben. Kérek azonnali jutányos ajánlatot. POPA LIVIUS, Arad, Str. Baritlu 5. 1665

ELADOK:

a fővonalon, Str. Consistoriului (Batthyány), Str. Anton Mocioni (Orczy), Str. Sft. George (Dezso), Str. Episcopul D. Radu (Magyar) és más utcákban magán és bérházak átvehető lakással, 2 hold kertész telek 4 szobás lakással. Kisebb házakat megvételre keresek. Kölcsönt jutányosan azonnali kifizetéssel közvetítok: 11552

Szűcs F. Vilmos, Arad
Str. Alexandri (Salae-u.) 3. sz.

Fodrász és Borbély urak

Gyárilag készitek prima brillantint, tiz féle illatban és színben, csinosan adjusztálva vagy kimérve; továbbá hajpomádét, hajmosót, Kölni vizet, sősborszeszt, fodrász pudert stb. Verseny árak! Megrendeléseket felvesz REICH JAKAB. Piata Luther-tér/1. Szőlősi Arnold gyógyrszeész Arad. Mosozy-telep. 828

Ingyen kap

egy francia pipere szappant, ha

Szabó drogeriába eszközli bevásárlását 10. pénztári block felmutatása ellenében. 727

Brillians köveket, arany- és ezüst-tárgyakat a legmagasabb áron vesz: 12263

Hirsch Jenő órák és ékszerész

Strada Metianu (Forray-utca).

Olajpogácsát

különféle minőségben vásárol az

Aradi Olajipar Részvénytárs.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 22. Interurbán telefon 135. Sürgönyeim: Olajipar. 1582

Behívás! Nagytakarítást ne végezzen senki addig, míg árajánlatot nem kér Lovas Károly lakástisztítási vállalatától, Str. Oituz (III-s-u.) 30a. Parketta euroolás, beeresztés, polekskirtás olosón és felelősség mellett. 12251

Fuárt naponta indítunk utlevél láttamozás t, pénzkivitteli engedélyek beszerzését és mindennemű megbízásokat jutányosan vállalunk: Szántó & Comp. vasúti díjzabás és fuvarlevél felülvizsgáló iroda Str. Gen. Grigoresou 9. (Tabajdy-u.) Telefon 746